N°. 74. 1836.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Zondag en Maandag 27 en 28 Maart.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — Uit Antwerpen schrijft men dat het stedelijk bestuur eene som van 15,000 fr. bestemd heeft voor de feesten die men er ter gelegenheid van de openstelling van den ijzeren spoorweg tusschen die stad en Mechelen, vieren wilde. Er zouden openbare spelen worden gegeven, een vuurwerk worden afgestoken, en de welbekende reuzen nog eens eene rondwandeling door de stad doen.

Men beklaagt zich te Antwerpen grootelijks over de strengheid van de douane bij de aanvoer van koopwaren. Voor een paar dagen werden uit het schip *Pelican*, van Londen gekomen, ruim 100 kisten thee gelost, en de douane eischte, dat de thee bij halve kilo's werd afgewogen, ja wilde zulks met een ¼ kilo beproeven. Zulks doet het stedelijk journal uitroepen: „Nimmer heeft men onder het vorig bewind iets dergelijks beleefd."

— Heden was er te Antwerpen, uit hoofde van den Heiligendag, geene officiele beurs-notering. Intusschen werden bij den aanvang van den beurstijd de Ardoins verhandeld tegen 44½, later tegen 44¾ kontant.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 23sten Maart.

In de zitting der kamer van afgevaardigden van gisteren heeft de heer *Laffitte* met nadruk op de conversie van renten aangedrongen, beweerende dat het jaarlijks deficit bij voorkeur door bezuinigingen moest bestreden worden, en dat deze maatregel daartoe allezins geschikt was, zonder gelijk men voorgaf de belangen der rentheffers op eene onbillijke wijze te verkorten. Hij kon bepaaldelijk niet begrijpen, waaraan de schatkist gehouden zoude zijn, de schuldeischers van den staat vijf ten honderd interessen te betalen, terwijl het van openbare bekendheid was, dat men des noods geld tegen drie à drie en een half percent kan bekomen. Hoezeer lid der commissie deed hij dus het bijzonder voorstel, om onmiddelijk tot eene conversie over te gaan, waarvan de voorwaarden zouden zijn dat de tegenwoordige 5 pct. renten werden afgelost, en dat men nieuwe inschrijvingen zoude openen à 4½ ten honderd tegen pari of van 3½ tegen 87½; van [redacted] tegen dit voorstel verzet, op grond dat het ongeraden was in deze met overijling te werk te gaan; de laatste zeide daarenboven dat het ajournement, waarvoor de commissie zich had verklaard, de zaak in haar geheel liet, en aan de kamer geenszins de bevoegdheid ontnam om daarop, zelfs nog in deze zitting, terug te komen. Die verklaring kwam den heer *Odillon Barrot* zoo zeer gepast voor, dat dezelve hem besluiten deed zich met het gevoelen der commissie te vereenigen. De heer *Thiers* daarentegen herhaalde, dat het ministerie zich tot niet anders verbond, dan om den maatregel in de volgende zitting ter sprake te brengen, en ook dan onder geene andere voorwaarde, dan dat men de renten slechts op 4½ zou reduceren. Nagenoeg met algemeene stemmen is eindelijk het voorstel der commissie aangenomen, dat aldus luidt:

„De kamer op grond der motieven vervat in het rapport harer commissie en der inlichtingen door de ministers gegeven, adjourneert de discussie van het voorstel, dat zij in hare zitting van den 6den Febeuarij 1836 in overweging nam, en ten onderwerp had de uitoefening van het regt, dat aan den staat toekomt, om het nominaal kapitaal der renten die deze ten behoeve zijner schuldeischers heeft geconstitueerd, aan dezelve terug te betalen." De discussie over een amendement van den heer *Saloerte*, strekkende om zich uitdrukkelijk het regt voor te behouden, om de deliberatie ten allen tijde weder op te nemen, is tot heden verschoven.

Het *Journal des Débats* verwondert zich dat de kamer thans een voorstel heeft aangenomen, hetwelk voor weinige weken zulk eenen tegenstand vond, dat het ministerie daarvoor moest ontbonden worden. Want dat er eenig verschil zoude zijn tusschen een onbepaald adjournement, en een zoogenaamd eenvoudig uitstel, dat door de omstandigheden evenzeer onbepaald worden kan, kan de redactie van dat doctrinaire blad zich niet voorstellen.

— De vertoogen der Madridsche kooplieden hebben ten gevolge gehad dat de bepalingen van het dekreet omtrent de consolidatie der Spaansche schuld eenigzins zijn gewijzigd. Om dien maatregel zoo veel mogelijk te bespoedigen zal men denzelven gedurende het loopend jaar op een derde in de plaats van een zesde der schuld toepassen.

Voorts schrijft men uit Madrid dat *Cabrera* den 13den Cuenca, welke plaats slechts op 22 uren afstand van de hoofdstad is gelegen, en vele rijke ingezetenen heeft, bedreigde. Een bataillon der koninklijke garde was uitgetrokken om haar, zoo mogelijk van plundering te bewaren.

— De berigten van de grenzen behelzen niets anders dan dat de karlisten te Irun zouden erkennen dat hunne partij te Orduna werd geslagen. De positien der beide legers schijnt niet de minste verandering gekomen te zijn.

— Ter beurze van heden (23 *Maart*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 107,95; 3 pCt. 81,40; Nap. renten 101,90; Spanje, *Ardoin*, 46⅝; Differed. 16⅝; Passieve 15⅞; Rom. L. 104.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 26sten Maart.

Opzigtelijk de antwoorden door de regering aan de Staten Generaal, op derzelver bedenkingen met betrekking de finantiele ontwerpen gegeven, vernemen wij nader, dat onder anderen op de vraag tot bekoming van staatkundige mededeelingen door de regering verklaard is: dat dezelve geene bedenking maakt te verzekeren, dat zij niet alleen even vurig als opregt den wensch koestert, om in dezen tot eenig aanneembaar vergelijk te komen; maar ook de overtuiging heeft, dat het belang en de bloei van Nederland dit wezenlijk behoeven, en dat daardoor alleen zich kunnen verwezenlijken die uitzigten op voorspoed en geluk, welke nog voor het Vaderland met grond mogen verwacht worden; dat intusschen, om daartoe langs den weg van onderhandelingen te geraken, onderhandelende partijen voorondersteld worden, hoedanig het der regering voor als nog niet gelukt is te zien optreden; dat, na de openingen door den minister van buitenlandsche zaken, in 1835 aan de vergadering gegeven, volstrekt niets is voorgevallen, hetwelk tot eenige onderhandeling, zelfs tot eenige staatkundige openingen, geleid heeft, en dat alzoo, bij ontstentenis van alle wisseling van meening over dezen staatkundigen toestand, de Nederlandsche regering, in stede van eenige nieuwe mededeeling te *kunnen* doen, met gespannen verwachting, maar tevens met gelatenheid, het oogenblik verbeidt, op hetwelk haar de weg weder zal zijn geopend, om hare regtvaardige belangen op eene gematigde wijze in de schaal der algemeene staatkunde te doen wegen, en *zulk* een einde te helpen bespoedigen, als met de ware en duurzame welvaart des volks, en ook met de wenschen der vergadering, zal overeenstemmen.

De voornaamste veranderingen in de ontwerpen overigens gebragt, zijn reeds hoofdzakelijk gisteren door ons medegedeeld. De ontwerpen der begrooting van ontvangsten en uitgaven berusten alsnu op de overweging, dat, in verband met de daarstelling van eene schuld ten laste van de Overzeesche bezittingen, er thans mogelijkheid bestaat, om met den jare 1837 en vervolgens, zooveel de getrouwe gewesten aangaat, wederom in toepassing te brengen de eerste afdeeling der begrooting, loopende tot den jare 1840, onder de wijzigingen welke, overeenkomstig het laatste gedeelte van 123 het artikel der grondwet, in het ontwerp worden voorgedragen.

— Thans zijn ook ingekomen de antwoorden der regering op de bedenkingen, welke in de afdeelingen van de Tweede Kamer gemaakt zijn tegen het ontwerp van wet, betrekkelijk de munt. Die antwoorden gaan vergezeld van eene nieuwe redactie van dat ontwerp, van den volgenden inhoud:

VVIJ VVILLEM enz.

Alzoo wij hebben in overweging genomen, dat de straffen, bij art. 132, 133 en 134 van het VVetboek van Strafregt, tegen de daarbij vermelde misdaden van valsche munt en muntschennis bedreigd, bij hare toepassing op vele gevallen als te streng kunnen worden aangemerkt, en het alzoo doelmatig is, aan den regter eenige ruimte te verleenen, ten einde de bij die artikelen bepaalde straffen, naar de omstandigheden, door min gestrenge straffen te vervangen;

Zoo is het, dat VVij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk VVij goedvinden en verstaan bij deze, bij ampliatie van art. 12 van Ons besluit van den 11den December 1813 (staatsblad n°. 10), te bepalen, hetgeen volgt.

Art. 1. Tot tijd en wijle het nog in werking zijnde VVetboek van Strafregt door een Nederlandsch VVetboek zal zijn vervangen, wordt bij deze aan den regter de bevoegdheid toegekend, om de straffen bij artikel 132, 133 en 134 van hetzelve VVetboek bedreigd, te wijzigen en te verzachten, in maniere als volgt:

Art. 2. Indien het feit bestaat in het namaken, of in de misdadige deelneming aan het in omloop brengen of invoeren van nagemaakte gouden of zilveren nationale gangbare muntspecien, kunnen de straffen, vervangende die van altijddurenden dwangarbeid, bij art. [illegible] vermeld, worden toegepast.

Art. 3. Indien het feit bestaat in het vervalschen, of in het verminken of uiterlijk schenden (altereren) van gouden of zilveren nationale gangbare muntspecien, of in de misdadige deelneming aan het in omloop brengen of invoeren van zoodanige vervalschte, verminkte of geschondene muntspecien, kunnen, zoo in het eene als in het andere dier gevallen, de straffen, vervangende die van tijdelijken dwangarbeid, bij artikel 134 des gemelden Wetboeks vermeld, worden toegepast.

Art. 4. Indien het feit bestaat in het namaken, vervalschen of in het verminken of uiterlijk schenden (altereren) van koperen nationale gangbare muntspecien en billioen, of in de misdadige deelneming aan het in omloop brengen of invoeren derzelve, kan de straf van confinement (reclusie) worden toegepast.

Art. 5. In de gevallen bij art. 134 des gemelden Wetboeks voorzien, kan de straf van confinement (reclusie) worden toegepast; en indien de misdaad ten aanzien van *koperen* muntspecie is begaan, kan de regter den schuldige eene correctionele gevangenisstraf van ten minste één jaar en ten hoogste drie jaren opleggen.

Art. 6. Bij zeer verligtende omstandigheden kan, in de gevallen bij art. 2 dezer wet voorzien, de straf, vervangende die van tijdelijken dwangarbeid, en in die gevallen bij art. 3 voorzien, die van confinement (reclusie) worden toegepast.

Art. 7. De bepaling van art. 12 van Ons besluit van 11 December 1813 is niet toegepasselijk op de misdaden van valsche munt en muntschennis.

— Naar men uit 's Hage verneemt zal Z. M. de Koning, benevens het Koninklijk Gezin, kort na Paschen, zich naar Amsterdam begeven; alvorens verwacht men de openbare beraadslaging en afdoening der financiele wetten.

— Eergisteren avond is er te 's Hage bij HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden eene groote partij gehouden.

— De heer *A. Willink*, welke als mede-directeur van de Nederlandsche bank met den 1 April aanstaande moest aftreden, is, naar men wil, in die betrekking op nieuw benoemd.

— Eervol zijn ontslagen, uit het vaste korps officieren van gezondheid der Nederlandsche Marine, de chirurgijn der tweede klasse *J. de Jager*, de tweede luitenants van het bat. art. schutterij, *J. J. F. A. Brouerius van Nidek*, en van het algemeen depôt der landmagt n°. 33, *K. W. van der Does*.

Bij het Indische leger zijn overgeplaatst de tweede luitenants *J. A. Waleson* en *J. G. Blank* van de 5de, *P. Wetselaar* van de 8ste en *J. Schweysgut* van de 10de afdeeling.

— Den 23sten dezer is te Vere aangekomen en op het schip *de Mercurius* overgegaan, om met de eerste gelegenheid naar de Oost-Indië te vertrekken, een detachement kolonialen, sterk 100 manschappen, onder geleide van den 2den luitenant *[illegible]*, van het algemeen depôt der landmagt n°. 33; alsmede de 2de luitenant *Moltzer*, en een officier van gezondheid, 3de klasse. Het kommando over dit detachement tot in de Oost, is opgedragen aan den 2den luitenant *Janssen*.

— Het *Journal des Flandres* zegt thans geautoriseerd te zijn te verklaren dat de professor *Warnkönig* voor goed Belgie verlaten gaat, om een hem aangeboden leerstoel aan de hoogeschool van Fryburg te vervullen. Men had hem wel aanbiedingen van de hoogeschool van Luik gedaan, maar de heer *Warnkönig* had er niet in willen bewilligen dat men andere professoren om zijnent wil verplaatste.

— Uit Antwerpen schrijft men, dat de stormen van de vorige week aanmerkelijke overstroomingen te Grammont, te Renaix en te Audenaerde hebben veroorzaakt; onder anderen werd uit Renaix gemeld, dat bij menschengeheugen het water zoo hoog in de stad niet gerezen was. Vele huizen hadden schade bekomen, zelfs was eene vrouw, door het plotselijk stijgen van het water, in haar bed bijna omgekomen. Te Audenaerde had het water insgelijks tot 3 a 4 voeten hoog in de huizen gestaan. Vele kleine bruggen waren door den sterken stroom vernield.

— In eene statistiek de schouwburgen betreffende, wordt verzekerd, dat het personeel van al de schouwburgen in Frankrijk, zangers, treurspelers, tooneelspelers en dansers van beiderlei sexen, de 4000 personen niet te boven gaat. Bij dit getal eigenlijk gezegde tooneelspelers dat voegende van de ondernemers, directeuren, regisseurs, kassiers, souffleurs, orchestmeesters, choristen van allerlei aard, figuranten, muzijkanten, inspecteurs, bureaulisten, controleurs, ontvangers, plaatsbezorgers, schoonmaaksters, beambten, machinisten, handlangers enz., dan zou het getal aan het tooneel in Frankrijk verbonden personen ongeveer 10 à 11,000 bedragen.

In de *Augsburgsche Zeitung* komt het volgende schrijven voor uit Berlijn van den 18den dezer: Ontevredener nog dan over de zotteklap der fransche gedeputeerde kamer, moeten in deze oogenblikken de noordsche mogendheden zijn over de handelwijze van lord *Palmerston* en de uitvallen in het Lagerhuis met zoo veel heftigheid tegen Rusland gerigt. Tot heden was men gewoon Engeland als een land van langzamen historischen voortgang te beschouwen, 't welk op geenerhande wijze hartstogtelijk en onstuimig te werk ging. Sedert eenige jaren echter is men van deze meening teruggekomen en ziet men thans dáár eene kweekplaats van geheel andere ontvlambare stoffen dan in Frankrijk. Dezerzijds moet men dienvolgens den tories ten volle regt laten wedervaren, als die in hunnen strijd voor de nog overgeblevene aloude instellingen, welke de staatsregelingen van alle andere landen roemrijk hebben overleefd, daarbij bewust zijn, voor welke zaak zij den kamp voeren, terwijl de radikalen en whigs in het geheel niet vooruit kunnen zien, waarheen hunne pogingen hen brengen zullen.

In hetzelfde schrijven leest men verder: Sedert eenige dagen wordt er veel van eene fransche tusschenkomst in Spanje gesproken. Wist men niet, dat deze, ten ergste genomen, hetzelfde kenmerk zal dragen van al het sedert zes jaren in Frankrijk gebeurde, zoo zou men reden hebben van bezorgd te zijn. Doch niet zonder grond besluit men, dat alles wat van eenig meer belang is dan de ontfutseling van Ancona, buiten den kring der tegenwoordige fransche staatkunde ligt. Tegen in krijgsvoering onervaren Arabieren en Beduinen, zijn wel met groote magt kleine overwinningen te behalen, maar de geestdriftvolle troepen van *Karel V* (*Don Carlos*) zouden ook eenen franschen aanval wel met goed gevolg wederstaan.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 23sten Maart.

Berigten uit Berlijn melden, dat aldaar voor eenigen tijd een zeer vriendschappelijke brief van den Sultan aan Zijne Majesteit den Koning van Pruissen ontvangen is, waarbij de Groote Heer, na groote lofspraak op het Pruisisch krijgswezen, den Koning zijnen wensch te kennen geeft, om twaalf Pruissische officieren van de onderscheidene wapenen, benevens vier en twintig onder-officieren te Konstantinopel te mogen bekomen, ten einde een gedeelte van zijn leger op de Pruissische wijze te laten exerceren. Aan de officieren en onder-officieren, welke daartoe genegen mogten zijn, worden de voordeeligste voorwaarden toegezegd: zij bekomen een aanzienlijk reisgeld, behoorlijke huisvesting en verpleging. Z. M. de Koning heeft, verzekert men, dit schrijven op de minzaamste wijze beantwoord en het verzoek van den Sultan ingewilligd. Thans moet nog de keus geschieden der officieren, die zich naar de hoofdstad des Turkschen rijks begeven zullen; een groot aantal schijnt zich reeds daartoe aangemeld te hebben. De officieren, die naar Konstantinopel vertrekken, hebben de verzekering, dat hun regt op bevordering, gedurende hunne afwezigheid, geen nadeel zal lijden. De Sultan schijnt bij zijne aanvrage te hebben doen opmerken, dat hij van Engelsche en Fransche officieren slechts kuiperijen te verwachten heeft; dat hij intusschen ook moeijelijk Russische officieren kan vragen, omdat zulks van de andere zijde waarschijnlijk aanleiding tot klagten zou geven, en dat hij zich derhalve tot eene onzijdige mogendheid had gewend, welker krijgswezen tevens zoo uitmuntend is.

Uit Berlijn wordt een aldaar ontvangen schrijven uit Krakau, van een oostenrijksch officier tot de bezetting behoorende, medegedeeld, hetwelk onder anderen de volgende belangrijke bijzonderheden over de tegenwoordige gesteldheid dezer kleine republiek behelst: In dezen kleinen vrijstaat, de grens- en hoeksteen als 't ware van het midden- en noordoostelijk Europa, uit de overblijfselen van het Poolsche rijk gevormd, zijn de meeningen en inzigten, gelijk mede de belangen, zoo verschillend, als de keus der spraak, waarvan men er zich bedient. De onbeduidendste toespraak in het poolsch, fransch of duitsch, komt ons niet zelden als veelbeteekenend voor, met betrekking tot de meeningen en het belang der sprekers. Dit verschil van staatkundige inzigten wordt zoo wel gevonden bij 's volks vertegenwoordigers, als bij alle de klassen van inwoners. De senaat bestaat, volgens het vierde artikel, 't welk naar het additioneel traktaat der beschermende mogendheden, van 3 mei 1815, de constitutie uitmaakt, uit twaalf senatoren en eenen president. De tegenwoordige president was de heer *Caspar von Wieloglowske*, en de vier levenslang gekozen senatoren zijn de heeren *Anton von Bijstrzanowski*, *Joseph von [illegible]*, *Felix Grodzieki* en *Hijacinth von Mieroszewski*. De overige medeleden zijn voor drie jaren gekozen. Tot de aanzienlijkste ambtenaren van den vrijstaat behooren de heeren *Bartinowski* en *[illegible]kolski*, zijnde de beide presidenten der regtbank ter eerste en tweede instantie, en voorts de rector der hoogeschool *[illegible]*. Aan deze laatste zijn tegenwoordig dertig aangestelde professoren, doch slechts 130 ingeschreven studenten. Overigens is deze kleine staat wel voorzien van school- en opvoedings-inrigtingen; want behalve de hoogeschool, een seminarium, een gymnasium en eene modelschool in de hoofdstad van den vrijstaat, wordt hier ook gevonden een welingerigt gymnasium in het rijke, eenmaal welbekende Cistercienzer-klooster, *Clara Tomba*.

Blijken berigten uit Krakau tot den 10den dezer was de uitdrijving der staatkundige vreemdelingen door de verbondene troepen alstoen geheel volbragt en heerschte de grootste rust in de republiek.

— Z. H. de kroonprins mede-regent van Hessen-Kassel heeft den minister van buitenlandsche zaken, *von Trott*, op diens verzoek een eervol ontslag verleend en deszelfs betrekking voorloopig aan den finantie-minister *von Motz* opgedragen.

— Uit Bern wordt bevestigd, dat de bisschop van Soluthurn de drie voortvlugtige geestelijken *Cuttat*, *Spar* en *Bele* in hunne functien geschorst heeft. Desgelijks hebben ook de regerings-commissarissen den burgemeester van Vendelincourt en deszelfs adjunct, als de hoofdaanleggers van de onlusten in die gemeente voorgevallen, van hunne posten ontzet. Voorts schrijft men uit Pruntrut van den 18den dezer: Orde en rust zijn in het bisdom volkomen hersteld en alle kenmerken van oproerigheid verdwenen; de geestelijken zelve zijn de eerste die zich beijveren verzekeringen van hunne opregte en onderworpen gezindheid te komen brengen. Het onderzoek naar het voorgevallene wordt met ijver voortgezet, doch daar de correspondentie der hoofdaanleggers in tijds is kunnen vernietigd worden, zal men waarschijnlijk niet veel bijzonders wegens de eigenlijke opstokers en de eerste opruijingen meer ontdekken.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — De behende Fransche Aardrijkskundige BALBI heeft in eene *Essai Statistique* over *Oostenrijk* onder anderen berigten medegedeeld omtrent de Keizerlijke Bibliotheek, waaruit de rijkdom dezer boekverzameling ten volle kenbaar wordt. Onder de zeldzaamheden, welke hier gevonden worden, munt uit een metalen plaat van het jaar 186, behelzende een Besluit van den Romeinschen Senaat tot afschaffing der Bacchanaliën. Onder de Handschriften, 16,016 in getal, merkt men op, dat van den Griekschen schrijver DIOSCORIDES, 't welk geschreven in de vijfde eeuw en versierd is met afbeeldingen van de voornaamste medicinale planten, waarvan in het werk gehandeld wordt; voorts een zeer oud Grieksch handschrift, behelzende fragmenten uit *Genesis*, waarvan de letters van zilver zijn opgelegd op purper perkament, met miniateur-teekeningen rijk versierd. Het getal *Incunabula* of boeken in de 15de eeuw gedrukt, bedraagt 12,000. Nergens misschien vindt men eene zoo rijke verzameling van gegraveerde prenten, dan hier, bestaande dezelve uit 473 dikke foliodeelen, 510 deelen van verschillend formaat en 245 portefeuilles. Onder de overige verzamelingen van letteren en wetenschap, door den Heer BALBI vermeld, merken wij op het Militair Archief, door den laatst overleden Keizer in 1801 opgerigt, bevattende, behalve 6626 militaire werken, 20 dikke deelen met bulletins, dagbladen enz., voorzien van eenen uitmuntenden Index; [illegible] atlassen, ongeveer 3000 topographische kaarten, plans, enz. benevens eene groote verzameling van militaire memoriën in handschrift, waaronder die van MONTECUCULI en PRINS EUGENIUS. Van de verzamelingen aan partikulieren toebehoorende, is, om de zeldzaamheid opmerkelijk, de dramatische boekerij van den Heer CASTELLI, bestaande uit 10,000 Duitsche tooneelstukken, 500 handschriften, 700 portretten van tooneelspelers, tooneelspeelsters en tooneelschrijvers, en eene verzameling tooneelaankondigingen van het jaar 1600 af. Het in zijne soort eenige Technologisch Museum van den tegenwoordigen Keizer is algemeen bekend.

ENGELAND. — In het oudheidkundig Genootschap te *Londen* zijn onlangs door den Heer KEMPE vertoond 22 teekeningen van vazen en lampen, welke gevonden zijn in de graftomben der Inca's in *Peru*. De meeste dezer voorwerpen zijn opmerkelijk door hunne gelijkheid aan gelijksoortig huisraad 't welk in begraafplaatsen in *Egypte* gevonden is. Sommigen hebben de Grieksche vormen en andere gelijken aan de Romeinsche amphora's. De Heer KEMPE is van oordeel, dat deze voorwerpen, of de modellen, naar welke zij vervaardigd zijn, in *Zuid-Amerika* zijn gebragt door de *Phoeniciërs*, welke stoute zeevaarders, met hunne groote schepen, door talrijke en groote riemen zoowel als door zeilen voortgestuwd, even zoowel als wij met stoombooten, naar *Amerika* hebben kunnen stevenen, te meer daar het gemis van het kompas bij hen vergoed werd door hunne uitgebreide kennis van de zeevaartkundige Astronomie. Doch er valt voor de Oude Geschiedenis van *Amerika* nog veel te gissen. Welke raadsels zijn er niet verborgen in de oudheden van *Mexico*, waaromtrent wij nog onlangs door den Heer VAN HUMBOLDT berigten ontvingen van den reiziger NEBEL. Nu weder heeft een ander reiziger, de Heer WALDECK, bijzonderheden medegedeeld omtrent gedenkteekenen, door hem in *Mexiko* gevonden, welke verbazing wekken. De puinhoopen der Stad *Ytzalane* alleen leveren, volgens dien reiziger, zoo veel merkwaardigs op van bouw- en beeldhouwwerk en hieroglyphen, dat hij 35 dagen zegt bezig te zijn geweest, om het kleinste der overgeblevene huizen af te teekenen. Hij vond in die stad een groot plein, 't welk blijkbaar geheel geplaveid was geweest met schildpad, waarvan nog veel was overgebleven. Dit was bezet met vier blokken gebouwen, waarvan de grootste aan de vier hoeken versierd waren met symbolische olifantskoppen, dus geplaatst, dat die naar het Oosten gekeerd waren, de snuiten omhoog, die naar het Westen, dezelve naar beneden hielden. Om de façade van een der gebouwen af te teekenen, waarop twee ratelslangen als de lijst uitmaakten van de beeldrijke versieringen, bragt de Heer WALDECK 40 dagen door, terwijl deze reiziger voorts getuigt, dat deze puinhoopen blijken dragen van Aziatische pracht en slaven-arbeid. Van waar, mag men vragen, deze sporen van Aziatische of daaraan gelijkende cultuur? Zijn het de overblijfselen van koloniën door een zeevarend volk der oudheid gesticht, en was *Amerika* reeds eenmaal voor een vroeger geslacht, wat het voor de nakomelingen van COLUMBUS is geweest? Of heeft ook hier de menschheid hare Oude Geschiedenis en hare Middeleeuwen gehad? Misschien zullen volgende ontdekkingen den sleutel geven tot de geheimzinnige voorhoven der Historie van Oud-Amerika.

FRANKRIJK. — De klasse des Franschen Instituuts, Akademie der Zede- en Staatkundige Wetenschappen heeft, in plaats van haar overleden lid Graaf ROEDERER, benoemd den Heer CHARLES LUCAS, wiens mededingers waren de HH. CH. RENOUARD, ALBAN DE VILLENEUVE, AL. DE TOCQUEVILLE en ALLETZ. — De acht eerste vertooningen der *Hugenoten* van MEIJERBEER hebben eene ontvangst opgeleverd van 74,000 franken. Men zegt, dat reeds tot aan de vijftiende vertooning alle plaatsen besproken zijn. De oorzaak van den verbazenden toeloop tot deze opera is veel minder de smaak voor de muzijk, dan men ligt zou denken. De groote menigte gaat er heen, omdat men anders in eenen fatsoenlijken kring niet kan medespreken, en vermaakt er zich, omdat er de behoefte aan sterke indrukken voldaan wordt. Er heerscht in *Frankrijk* onder het volk veel minder echte toonkundige smaak, dan men gewoonlijk denkt: doch de nieuwe verordeningen op het Lager Onderwijs zullen ook te dien opzigte verbetering te weeg brengen. Terwijl toch in andere landen, met name in *Holland* en *Duitschland*, het Zang-onderwijs op de meeste goede lagere scholen reeds sedert eenen geruimen tijd is ingevoerd, en men daar keuze heeft van daartoe ingerigte zangoefeningen en schoolgezangen, begin men in *Frankrijk* eerst nu, sedert eene koninklijke ordonnantie dit bevolen heeft, op de Lagere Scholen werk te maken van den zang, en zijn het vooral Duitsche compositiën welke tot voorbeeld strekken. De beste handleiding voor het Zang-onderwijs op de Fransche scholen is van eenen Duitscher, JOSEPH MAINZER, die ook de Duitsche Methode vervaardigd heeft, welke door de Britsche Regering goedgekeurd en aangenomen is. — Omtrent de redenen, waarom zoo vele schilderstukken, ingezonden voor de Tentoonstelling te *Parijs*, door de Commissie van onderzoek tot toelating zijn afgewezen, (zie onze Courant van den 10 dezer) verneemt men nader, dat de zucht voor het afgrijselijke en afschuwwekkende, welke in de nieuwere Fransche letterkunde heerscht, ook in de jonge schilders schijnt gevaren te zijn, en dat de Commissie zich verpligt heeft gevonden, de schilderijen, waarin dergelijke onderwerpen behandeld zijn, alleen daarom, en onafhankelijk van derzelver overige kunstwaarde, af te wijzen. Men wil zelfs, dat de twee eerste schilders van *Frankrijk*, PAUL LAROCHE en zijn schoonvader HORACE VERNET, zich uit de Commissie verwijderd hebben, omdat zij zich met dit stelsel, door dezelve aangenomen, niet konden vereenigen. Eerstgenoemde stelt gaarne tragische onderwerpen voor, gelijk men van hem heeft *Cromwell die het graf van den onthoofden Karel opent* en *Johanna Gray naast den scherpregter met den grooten moordbijl*. Intusschen verschillen toch dergelijke onderwerpen van die, waartoe bij voorbeeld eene voor de Parijsche tentoonstelling afgewezene schilderij behoort, voorstellende een Lompengaarder, die bij het omwroeten van een mesthoop in eene door de maan verlichte straat van *Parijs*, het lijk eens vermoorden vindt. Of echter eene Commissie, als de bovengemelde bevoegd is, om in dezen de grenzen tusschen het tragische en het gemeen-afschuwelijke te bepalen, is eene andere vraag.

BELGIË. — Te *Gend* is eene nieuwe Maatschappij van *Vlaamsche Letteroefeningen* opgerigt. Een Belgisch Dagblad zegt deswege het volgende: » Naer wy vernemen, is dit genootschap zyn bestaen verschuldigd aen eenige jongelingen welke, door iver en leerzucht aengespoord, de behoefte gevoelen om in deeze dagen van vooroordeel en veragting der dierbaere moedertael zich door onderlinge oeffening de schoonheden dier spraek, het heyligste erfdeel der vaderen, meer eygen te maeken en alzoo meer en meer van hunne landgenooten te doen waerdeeren. De *Maetschappy van Vlaemsche Letteroeffening* heeft tot kenspraek aengenoomen deeze gelukkige uitdrukking van den dichter VAN DUYSE: *De tael is gansch het volk*."

NEDERLANDEN. — De Utrechtsche Hoogleeraar MOLL heeft in den *Kunst- en Letterbode* van ll. Vrijdag 25 Maart, een berigt geplaatst tot wederlegging van de voorgewende Maansontdekkingen van HERSCHELL, waarin de leugenachtigheid van het deswege in onderscheidene Dagbladen geplaatste verslag met kennis van zaken wordt aangetoond. De Hoogleeraar eindigt zijn berigt met de verklaring, dat hij zich misschien de moeite niet zou gegeven hebben, om hetzelve op te stellen, indien het hem niet was voorgekomen, dat anderzins verstandige en geleerde lieden, met den Utrechtschen Courantier en het *Journal de la Haye* eenig gewigt aan deze zaak hadden gehecht. Wij achten ons, om dezelfde reden, verpligt, voor de eer van onze Courant, onze Lezers te herinneren, dat wij, vóór eenig ander Dagblad, en in n°. van den 10den dezer, daags voor dat de Utrechtsche Courant nog schreef, dat men *bedrog of overdrijving* in dezen *kwalijk vermoeden* kon, HERSCHELLS ontdekkingen als een verzinsel hebben doen kennen, en zoo wij meenen het eerst van allen den oorsprong van het vertelseltje hebben aangewezen. Overigens schijnt de Hoogleeraar MOLL alleen het Hamburger boekje te kennen, maar niet het oorspronkelijk Amerikaansche, waarvan in onze gemelde Courant gewag is gemaakt, en waarin niet het bekende *Philosophical Magazine*, maar een niet bestaand *Edinburgh Journal of Science* als de eerste bron wordt opgegeven.

PROGRAMMA.

Het BESTUUR DER AKADEMIE VAN BEELDENDE KUNSTEN, BOUW-, TOEGEPASTE WERKTUIG- EN ZEEVAARTKUNDE, onder den naam: *MINERVA*, te *Groningen*, heeft, in deszelfs Vergadering van den 15 Februarij 1836, ingevolge Art. 18 van de Wet dier Akademie, besloten: onder opgave van de daarbij vermelde onderwerpen, aan de *Binnenlandsche* Kunstbeoefenaars uit te looven de navolgende PRIJZEN.

1°. In het vak der SCHILDERKUNST; voor de best geoordeeld wordende *Schilderij*, geheel afgewerkt, hoog 60, breed 50 Nederl. Duimen, voorstellende: *Een ouderwetsch Binnenvertrek, ter linkerzijde, bij een openstaand venster, eene zittende Vrouw, bezig met eenig handwerk, ter regterzijde een doorzigt naar eene Keuken:* —

Een *Getuigschrift* en *tien Vijfgulden Stukken.* –

2°. In het vak der TEEKENKUNST; voor de best gekeurde *Teekening in Kleuren*, behoorlijk afgewerkt, hoog 40, breed 32 Nederl. Duimen, voorstellende: *Een Gezigt binnen eene, naar den Gothischen trant gebouwde Kerk, met invallend zonnelicht, gestoffeerd met eenige figuren:* —

Een *Getuigschrift* en *vijf Vijfgulden Stukken.*

Alles met herinnering aan de navolgende, omtrent de Prijsuitloving bestaande bepalingen; —

1°. De Stukken, met welke men naar de uitgeloofde Prijzen wil dingen, zullen vóór den eersten October 1836 ingezonden moeten zijn aan het gebouw der Akademie, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, onder adres van den Secretaris van het Bestuur.

2°. De ingezondene Stukken zullen moeten voorzien zijn van eene zinspreuk of ander kenbelijk merk, – welke zinspreuk of merk, door eene andere hand dan die van den Vervaardiger van het Stuk geschreven, ook gesteld zal moeten zijn op een verzegeld, bij het Stuk te voegen Briefje, in hetwelk de Naam en de Woonplaats van den Maker van het Stuk moeten vermeld staan: – dit Naambriefje zal verzegeld moeten wezen met eenen duidelijken afdruk van een Cachet in Lak.

3°. De *Teekening* wordt door de bekrooning het eigendom der Akademie het bekroond *Schilderstuk* blijft het eigendom van den Maker, onder verpligting evenwel, daarvan eene Teekening of volledige Schets in kleuren, ter zelfde grootte als het bekroonde Schilderstuk, en vóór de teruggave van het Stuk, aan de Akademie *kosteloos* te verschaffen.

4°. De mededingers kunnen, des verkiezende, in het Naambillet den prijs bepalen, waarvoor zij het ingezonden Schilderstuk, in geval van bekrooning, in eigendom aan de Akademie willen afstaan: – zullende het Bestuur, na de prijsuitwijzing, aan den Bekroonde kenbaar maken, of het Stuk voor den bepaalden prijs, ten behoeve der Akademie wordt overgenomen, – in welk geval de Schilder niet gehouden zal zijn eene Teekening of Schets zijner Schilderij, invoege onder n°. 3 bepaald is, in te leveren.

5°. Elk der niet bekroonde Schilderstukken of Teekeningen zal, met het daarbij behoorende, ongeopend Naambiljet, tegen overgave van de zinspreuk of het merk daarop gesteld, met dezelfde hand geschreven, en van eenen afdruk van het Cachet, waarmede het Naambriefje is verzegeld, aan den Vertooner teruggegeven worden. – Het terugvragen der onbekroonde Stukken zal moeten geschieden binnen den tijd van drie maanden, te rekenen van den dag af, dat de uitslag der beoordeeling zal zijn bekend gemaakt.

6°. De uitreiking der uitgeloofde en behaalde Prijzen, aan de Bekroonden of derzelver Gevolmagtigden, zal plaats hebben in de jaarlijksche Vergadering der Leden van de Akademie, in de maand Januarij 1837.

Het Bestuur voornoemd,
Namens hetzelve:
Mr. A. MODDERMAN, *Secretaris.*

Graanmarkt te Amsterdam.

VRIJDAG, *den 25sten Maart.*

TARWE. — Als voren: 130 ℔ N. Zeeuwsche *f* 162; – 124, 125 Vriessche *f* 145: – 124 Blaauw puike *f* 145; – 124 dito Smet. *f* 140; – 129 N. Gronin. *f* 153; – 129 O. Smet. *f* 140; – 127 Oldamm. *f* 150; – 130 O. Pomm. *f* 192.

ROGGE. — In een doen: 115 ℔ Pruiss. *f* 142; – 125 O. Pomm. *f* 150; – 124 Drents. *f* 134.

GARST. — Als voren: 105 ℔ Oldammer *f* 114.

HAVER. — Slap: 72, 76 ℔ N. Voer. *f* 62, *f* 68; – 87 N. dikke *f* 74; – 88, 89, 90 dito *f* 75, *f* 78, *f* 76, naar kwaliteit; – 92 fijne Zaan. *f* 95; – 90 fijne *f* 85; – 86 dito *f* 80.

BOEKWEIT. — Zonder prijs-notering. Flaauw.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (26 Maart) waren genoteerd: Werkel. S. 2½ pCt. 56 [illegible]; dito 5 pCt. [illegible]; Kanshill. 26 [illegible]; Amort.-Syndikaat 4½ pCt. 97½; dito 3½ pCt. 8[illegible]½; Handelm. 138½, 140; Ardoin 85 £. 45 [illegible]; dito onbep. st. [illegible]; Uitgest. 16$\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$; Pass. 15$\frac{3}{8}$, $\frac{1}{2}$; Columb. 24$\frac{5}{8}$.

*** Door het overlijden van den Heer C. W. HEYLEN, de bediening van Gemeenten Medicinæ Doctor, te Zundert en Wernhout, hebbende eene bevolking van circa 3900 zielen, opengevallen zijnde, zoo is het Gemeente Bestuur van voornemens aan te stellen een MEDICINÆ DOCTOR, op eene jaarwedde van *f* 200, en eene VROEDVROUW op eene bezoldiging van *f* 100. Die daartoe genegen zijn, vervoegen zich, hetzij in persoon, of bij *gefrankeerde* brieven met overlegging der noodige bewijsstukken bij den Burgemeester dier Gemeente.

*** Het HEEMRAADSCHAP van den Rozendaalschen en Steenbergschen Vliet, gevestigd te Steenbergen, Provincie Noord-Braband: bij besluit van Z. M. van den 5 December 1835 N°. 98 gemagtigd zijnde, eene nieuwe GELDLEENING aan te gaan tot een bedrag van *driemaal honderd-dertig-duizend guldens*, tegen *vier en een half ten honderd*, ten einde daaruit de nog aanwezige obligatien ten laste van hetzelve Heemraadschap af te lossen, herkomstig van de ten gevolge Z. M. Besluiten van den 14 Mei 1822 N°. 94 en 18 Februarij 1828 N°. 71, gecontracteerde negotiatien, maakt hiermede bekend:

Dat de Inschrijvingen voor deze Negotiatie zullen geopend zijn den 1sten April 1836 ten Kantore van den fungerenden Penningmeester van het Heemraadschap te Steenbergen voornoemd, en gesloten worden den 7den Junij 1836.

Dat de houders van de Obligatien der tegenwoordige Negotiatien, mits zich deswegens declarerende vóór 15 Mei aanstaande, bij voorkeur, dezelve Obligatien in deze nieuwe Geldleening kunnen fourneren, en dat na dezelve de eerst ingeschrevene sommen zullen worden aangenomen tot het voorschreven bedrag.

En eindelijk dat het plan dezer Negotiatie gedrukt en verkrijgbaar is bij den Penningmeester voornoemd, en voorts ten Kantoren van de Heeren Agenten van 's Rijks Kassiers te 's Hertogenbosch en Breda, ten welken Kantore ook des verkiezende de voldoening der Coupons en van de uitgelote Obligatien betaalbaar zullen gesteld worden.

Gedaan te Steenbergen den 8. Februarij 1836.

Het Heemraadschap voornoemd:
C. WIJNMALEN V^t.
Ter ordonnantie van hetzelve,
L. EESTERMANS L. S.

BEKENDMAKING.

De Burgemeester der gemeente Zevenbergen, maakt bij deze aan de belanghebbenden bekend, dat de gewone jaarlijksche PAARDEN- en BEESTEN-MARKT in deze Gemeente zal gehouden worden op WOENSDAG den 6den April 1836.

De Burgemeester,
J. DAMEN.

TE HUUR

voor fatsoenlijke Heeren of Dames, 2 à 3 GEMEUBILEERDE KAMERS, op eene zeer aangename Buitenplaats, aan het dorp Terheyden, bij Breda. Te bevragen bij C. VAN LOMMEL, Logementhouder [illegible]

GESATINEERDE EN MIDDELMATIGE SPEELKAARTEN.

Vrij van splijting en stroefheid, en bijzonder geschikt voor fatsoenlijke Gezelschappen, zijn, 't Gros à *f* 21,—, het Dosijn à *f* [illegible]— en 't Spel slechts à 20 Centen, alsmede alle andere soorten, volgens Prijs Courant te bekomen, bij MINDERMANN & COMP., Singel bij de Bergstraat te Amsterdam.

VERKOOPING VAN BOEKEN.

Op Maandag den 11den April 1836 en volgende dagen, zullen de Boekhandelaars JOH. NOMAN & ZOON, te Zalt-Bommel, ten hunnen huize verkoopen; eene uitmuntende verzameling van wel-geconditioneerde BOEKEN, van over de 2600 *Nommers*, in verschillende vakken van wetenschap, waarvan de Catalogus alom verkrijgbaar is gesteld.

*** De Boekhandelaars JOH. NOMAN & ZOON te *Zalt-Bommel*, debiteren met succes:

G. VAN LAAR,

MAGAZIJN VAN TUINSIERADEN,

of verzameling van modellen van aanleg en sieraad van groote en kleine Lusthoven, voornamelijk van dezulken, die met weinig kosten te maken zijn. – Getrokken uit de voornaamste Buitenlandsche werken, naar de gelegenheid en gronden van dit koningrijk gewijzigd, en met vele nieuwe platte gronden en sieraden vermeerderd, groot kwarto in 24 stukken compleet, op velijn papier, waarin 190 fraaije gekleurde koperen platen, 2de Uitgave. (In plaats van *f* 80,40.) Voor den verminderden prijs van *f* 21,60.

BIJ BROESE & COMP., TE BREDA,

is voorhanden eene COLLECTIE van de

NIEUWSTE MUZIJKWERKEN,

als:

Musique pour le Piano-Forte. — Ouvertures pour le Piano. — Choix d'airs d'opéra's pour le Piano. — Musique diverse pour le Piano. — Musique à quatre mains. — Musique pour le chant avec accompagnement de Piano-Forte. — Musique pour la Guitare. — Idem pour Guitare et chant. — Musique pour le violon. — Musique pour la Flute.

Alles tegen de civielste prijzen.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.